

Research Article/Araştırma Makalesi

Muhasebe Manipülasyonu Alanındaki Yayınların VOSviewer ile Bibliyometrik Betimsel Haritalama Analizi

Bibliometric Descriptive Mapping Analysis of Publications in the Field of Accounting Manipulation with VOSviewer

İrem ÖZCAN¹

Öz

Bu çalışmanın amacı, Scopus veri tabanındaki muhasebe manipülasyonu ile ilgili yayınların VOSviewer aracılığıyla bibliyometrik betimsel haritalama analizini sunmaktır. Literatürde dağınık halde bulunan muhasebe manipülasyon yöntemlerine ilişkin bibliyometrik analiz çalışmalarına bütüncül bir bakış açısı sunmak hedeflenmektedir. Bu amaç doğrultusunda 1991 ve 2023 yılları arasında gerçekleştirilen 740 yayın incelenmiştir. İlgili yayınlar için yıllara ilişkin trend analizi, ülkelere göre dağılım analizi, yazar ve yayın atıf analizi, ülke atıf analizi ve anahtar sözcük analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular ağ haritaları ile gösterilmiştir. En fazla atıf alan ilk 25 yayına ilişkin yazar(lar), yayın yılı, yayın başlığı, araştırma alanı, dergi adı ve atıf sayısı bilgileri sunulmuştur. Elde edilen sonuçlar ile muhasebe manipülasyonu çalışmaları niceliksel olarak kapsamlı bir şekilde değerlendirilmiştir. Çalışma sonucunda, yayınların %40'ının ABD'de gerçekleştiği ve yaklaşık %42'sinin 2021 ile 2023 yılları arasında yayınlandığı tespit edilmiştir. Bu durum, Covid-19 pandemi sürecinin olumsuz ekonomik etkileri nedeniyle muhasebe manipülasyonuna başvuran işletme sayısını önemli ölçüde arttırdığı ve dolayısıyla yaşanan bu sürecin akademik çalışmalara yansıtıldığı şeklinde yorumlanmıştır.

Jel Kodları: M40, M41, M49

Anahtar Kelimeler: Muhasebe Manipülasyonu, Scopus, Bibliyometrik Analiz, VOSviewer

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Haliç Üniversitesi, İşletme Fakültesi, iremozcan@halic.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0991-3848

Özcan, İ. (2024). Muhasebe Manipülasyonu Alanındaki Yayınların VOSviewer ile Bibliyometrik Betimsel Haritalama Analizi. *Fiscaoconomia*, 8(3), 1314-1334. Doi: 10.25295/fsecon.1405809

Abstract

The aim of this study is to present a bibliometric descriptive mapping analysis of publications on accounting manipulation in the Scopus database through VOSviewer. It aims to present a holistic perspective on bibliometric analysis studies on accounting manipulation methods that are scattered in the literature. For this purpose, 740 publications published between 1991 and 2023 were examined. For relevant publications, trend analysis for years, distribution analysis by country, author and publication citation analysis, country citation analysis, and keyword analysis were performed. The findings obtained are shown with network maps. Information on the author(s), publication year, publication title, research field, journal name, and number of citations for the top 25 most cited publications is presented. With the results obtained, accounting manipulation studies were comprehensively evaluated quantitatively. As a result of the study, it was determined that 40% of the publications took place in the USA, and approximately 42% were published between 2021 and 2023. This situation has been interpreted as a significant increase in the number of businesses resorting to accounting manipulation due to the negative economic effects of the COVID-19 pandemic process, and therefore, this process is reflected in academic studies.

Jel Codes: M40, M41, M49

Keywords: Accounting Manipulation, Scopus, Bibliometric Analysis, VOSviewer

1. Giriş

İşletmeler, finansal durumlarını ve faaliyet işlemlerine ilişkin performanslarını olduğundan farklı gösterebilmek adına muhasebe sonuçlarını manipüle edebilmektedir. Yöneticiler, çeşitli sebepler dolayısıyla önemli muhasebe verilerini kasti şekilde hatalı veya eksik açıklayarak ya da hiç açıklamayarak muhasebe manipülasyonuna başvurabilmektedir. Finansal raporların olması gerekenden farklı şekilde raporlanmasını sağlayan faaliyetler olarak tanımlanan muhasebe manipülasyonuna ilişkin literatürde bir takım ortak kavramlar kullanılmaktadır. Bu kavramlar; agresif muhasebe, kazanç yönetimi, kazancın istikrarlı hale getirilmesi ve hileli finansal raporlama şeklindedir (Mulford & Comiskey, 2002: 3). Agresif muhasebe, kazanç yönetimi ve kazancın istikrarlı hale getirilmesine ilişkin uygulamalarda, muhasebe ilke ve standartlarında bulunan esneklik ve boşluklardan faydalanılarak finansal tablo kullanıcıları yanıltılmaktadır. Hileli finansal raporlamada ise muhasebe ilke ve standartlarına aykırı faaliyetlerde bulunularak finansal tablo kullanıcılarını yanıltmak hedeflenmektedir. Yöneticileri muhasebe manipülasyonu uygulamalarına yönelten çok sayıda işletme dışı ve işletme içi sebep bulunmaktadır. Özellikle evrensel düzeyde yaşanan ekonomik krizler işletme dışı sebeplerin başında yer almaktadır. Bu krizlerden en güncel olanı ise Covid-19 pandemisidir.

2019 yılında Çin’de başlayan ve hızlı bir şekilde tüm dünyaya yayılan Covid-19 pandemisi küresel ekonomik krizi beraberinde getirmiştir. Ülkelerin virüsün yayılmasını önlemek için aldıkları sınırlama önlemleri, iş ve istihdam düşüşü ile yatırımcıların belirsizlik karşısındaki hassasiyetleri zaman içerisinde küresel ekonomiyi olumsuz etkilemiştir (Aljawaheri vd., 2021: 708). Bu durum finansal piyasalarda volatilité artışı, fiyat dalgalanmaları ve likidite sıkışıklığı başta olmak üzere birçok sorunu da beraberinde getirmiştir (World Bank Group, 2020). Dolayısıyla Covid-19 virüsünün olumsuz etkilerinin sağlık boyutu yanında ekonomik olarak da bulaşıcı olduğunu söylemek mümkündür (Baldwin & Tomiura, 2020: 60). İşletmelerin özellikle Covid-19 pandemi döneminde yaşadıkları sorunlar finansal raporlama süreçlerinde olumsuz etkiler yaratmıştır (Gürol, 2021: 29). Pandemi sürecinin finansal tablolar üzerindeki en belirgin etkilerinden biri finansal bilgi manipülasyonudur. Çünkü finansal piyasalarda yatırımcının karar vermesi açısından en önemli üç kriter; işletmenin kazanç düzeyi ve zarardan kaçınabilmesi, kazanç düzeyindeki sürekli iyileşme veya belirli bir düzeye kadar değişkenlik, analistlerin işletme performansına ilişkin görüş ve beklentileridir (Burgstahler & Eames, 2006: 641). Dolayısıyla işletmelerin kazanç düzeyinde yaşanan dalgalanmalar yatırımcı kararlarını olumsuz yönde etkilemektedir. Bu durum, işletmelerin finansal bilgi manipülasyonu eğilimlerini arttırmaktadır.

2020 yılından itibaren yapılan birçok akademik çalışmada, Covid-19 pandemi sürecinin işletmelerin kazanç yönetimi davranışlarına olan etkisi incelenmiştir. Elde edilen sonuçlar, incelenen işletmelerin pandemi döneminde önceki dönemlere kıyasla daha düşük kalitede finansal raporlama yaptıklarını göstermiştir. Çalışmalara göre, yöneticiler kabul edilebilir bir kayıp düzeyi sergilemek ve dolayısıyla yatırımcıların gözünde salgının etkisini hafifletmek için kazanç yönetimi davranışlarına başvurmuştur (Lassoued & Khanchel, 2021: 19; Garfatta vd., 2023: 316; Jordan vd., 2021: 8; Flores vd., 2023: 777). Buna ek olarak, seçilen çeşitli sektörler üzerinden gerçekleştirilen çok sayıda çalışmada 2020 yılı öncesi ve sonrası dönemlerde

Özcan, İ. (2024). Muhasebe Manipülasyonu Alanındaki Yayınların VOSviewer ile Bibliyometrik Betimsel Haritalama Analizi. *Fiscaoconomia*, 8(3), 1314-1334. Doi: 10.25295/fsecon.1405809

muhasebe manipülasyonlarına, hilelere ve yaratıcı muhasebe uygulamalarına başvuran işletme sayılarının karşılaştırmalı analizi yapılmıştır.

Bu çalışmada, kazanç yönetimi, finansal bilgi manipülasyonu, yaratıcı muhasebe uygulamaları ve hile kavramlarına yönelik gerçekleştirilen bibliyometrik analiz çalışmalarına ilişkin literatür taraması yapılmıştır. Covid-19 pandemisinin etkileri düşünülerek 2020 yılı sonrasında muhasebe manipülasyonlarına yönelik gerçekleştirilen akademik çalışmaların sayıca artış gösterdiği varsayımından hareketle VOSviewer aracılığıyla bibliyometrik betimsel haritalama analizi yapılmıştır. Scopus veri tabanı üzerinden gerçekleştirilen analizde yıl sınırlaması yapılmamıştır. Ancak 2020 yılı ve sonraki dönemlerde akademik çalışma sayısının artış göstereceği düşünülmüş ve elde edilen sonuçlar bu bağlamda değerlendirilmiştir.

2. Literatür Taraması

2020 ve 2023 yılları arasında muhasebe manipülasyonları, kazanç yönetimi, yaratıcı muhasebe uygulamaları ve hile içerikli akademik çalışmalar incelenmiştir. Söz konusu çalışmalar yıl sıralı olarak aşağıda özetlenmiştir.

Yu & Rha (2021) çalışmalarında, sürdürülebilirlik muhasebesinin kavramsal çerçevesinde en önemli özelliklerden biri olan şeffaflık için muhasebe bilgilerinin manipülasyondan uzak olması gerektiğini ifade etmiştir. Paydaşlar üzerinde olumsuz etkilere sahip olan, işletmelerin uzun vadeli sürdürülebilirlik beklentilerine zarar veren ve etik dışı bir yönetim faaliyeti olan muhasebe manipülasyonlarına yönelik akademik çalışmaların eğilim analizini incelemek için metin madenciliği yöntemi kullanılmıştır. Scopus veri tabanında 2015 ve 2020 yılları arasında yayınlanan makaleleri inceleyen yazarlar, çalışmaların denetim, finansal raporlama ve kurumsal yönetim araştırma alanlarında yoğunlaştığını tespit etmiştir.

Safta, Sabau & Muntean (2021), literatürde finansal tabloların manipülasyonunu tespit etmek için en sık kullanılan yöntemler, yaratıcı muhasebe hakkında en çok karşılaşılan terimler ile en çok yayınlanan dergiler ve kazanç yönetimi hakkında en fazla yayın yapan ülkeler hakkında bilgi sahibi olmak adına Web of Science veri tabanı üzerinden bir araştırma gerçekleştirmiştir. 1975-2021 yılları arasındaki 4.045 adet yayının incelendiği çalışmada, Web of Science veri tabanında en fazla yayın yapan ilk 10 dergide en fazla atıf alan ilk 100 konu arasında yaratıcı muhasebe uygulamalarının yer aldığı tespit edilmiştir.

Vagner, Valaskova, Durana & LazaroIU (2021), kazanç yönetimi alanında 1988 ve 2021 yılları arasında Web of Science veri tabanında yayınlanmış 1.547 makaleyi analiz ettikleri çalışmada, kazanç yönetimi ile ilgili anahtar kelimeleri ve konunun evrim sürecini incelemiştir. Yazarlar, kazanç yönetimi alanında gerçekleştirilen çalışmaların birçoğunda anahtar kelime olarak "tahakkuk" kavramının kullanıldığını ve yayın sıklığının küresel mali kriz sonrası dönemde artış gösterdiğini vurgulamıştır (Vagner, Valaskova, Durana & LazaroIU, 2021: 249). Kazanç yönetimi alanında yapılan bir diğer bibliyometrik analiz çalışmasında Teixeira & Rodrigues (2022), 1900 ve 2020 yılları arasında Web of Science veri tabanında kazanç yönetimi alanında yayınlanan 4.342 makale üzerinden mevcut araştırma eğilimlerini incelemek üzere bir araştırma gerçekleştirmiştir. Elde edilen bulgulara göre kazanç yönetimi ile kurumsal yönetim, finansal bilgi kalitesi ve muhasebe manipülasyonu arasında güçlü bir ilişki bulunduğu tespit edilmiştir.

Özcan, İ. (2024). Muhasebe Manipülasyonu Alanındaki Yayınların VOSviewer ile Bibliyometrik Betimsel Haritalama Analizi. *Fiscaoconomia*, 8(3), 1314-1334. Doi: 10.25295/fsecon.1405809

Ratzinger-Sakel & Tiedemann (2022), 1926 ve 2019 yılları arasında muhasebe ve denetim alanında dolandırıcılık, hile ve manipülasyonlara ilişkin araştırmaların gelişimini ve eğilimini araştırmıştır. Muhasebe ve denetim alanında en prestijli olduğu düşünülen Accounting, Organizations and Society, Contemporary Accounting Research, Journal of Accounting and Economics, Journal of Accounting Research, Review of Accounting Studies ve The Accounting Review adlı dergilerde yayınlanan 260 makale analiz edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre 1926 ve 2019 yılları arasında ilgili dergilerde yılda ortalama 2,8 adet dolandırıcılık, hile ve manipülasyona ilişkin makale yayınlanmıştır. En fazla makalenin yayınlandığı dergilerin The Accounting Review ve Contemporary Accounting Research olduğu tespit edilmiştir. İlgili alanlarda en az makale sayısına sahip dergi ise Journal of Accounting and Economics olarak belirlenmiştir.

Suffian vd. (2023), Covid-19 pandemi sürecinin mevcut ekonomik krizi şiddetlendirmesi nedeniyle kazanç yönetimi davranışlarında artış yaşandığını ileri sürmüştür. Bu nedenle kazanç yönetimi faaliyetlerine ilişkin Scopus veri tabanında 1986 ve 2021 yılları arasında yayınlanmış 878 çalışma için VOSviewer ile bibliyometrik analiz yapılmıştır. Çalışmada, kazanç yönetimi alanında en fazla akademik yayın yapan yazarlara ilişkin künye bilgileri belirlenerek, bu alanın entelektüel yapısına ilişkin genel bir bakış sunulmuş ve kazanç yönetimi literatürüne katkıda bulunulmuştur.

Soltani, Kythreotis & Roshanpoor (2023), makine öğrenmesi yoluyla finansal tablo hilelerine yönelik literatür analizi gerçekleştirmiştir. Finansal tablo hilelerine yönelik yapılan akademik çalışmaların eğilimini göstermek ve gelecekte yapılacak çalışmalar için en üretken yazarları, dergileri ve potansiyel araştırma alanlarını belirlemek amaçlanmıştır. Hiyerarşik kümeleme yöntemiyle son 20 yıllık dönemde gerçekleştirilen yayınların araştırma alanları alt kategorilere ayrılmış, sık kullanılan anahtar kelimeler ve atıf sayıları tespit edilmiştir.

Matei & Aivaz (2023), 2015 ile 2023 yılları arasında muhasebe hileleri ile ilgili Scopus veri tabanında yayınlanan 1.377 makalenin bibliyometrik analizini gerçekleştirmiştir. Hile, manipülasyon, vergi kaçakçılığı, adli muhasebe vb. anahtar kelimeler arasındaki tematik ilişkileri ortaya çıkarmak adına VOSviewer programı kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre, ilgili çalışmalar içerisinde en sık kullanılan anahtar kelime "hile" olmuştur. Scopus veri tabanı üzerinden muhasebede hile içerikli yayınlara yönelik yapılan bir diğer bibliyometrik analiz çalışmasında Owusu & Koomson (2023), 1957 ve 2022 yılları arasında yayınlanan 7.750 yayını incelemişlerdir. Yazarlar, 2008 küresel krizinden sonra hile, manipülasyon, yolsuzluk ve suiistimal kavramlarının akademik çalışmalardaki kullanım sıklığının artış gösterdiğini tespit etmiştir.

3. Muhasebe Manipülasyonu Alanındaki Çalışmalara Yönelik Bibliyometrik Analiz

Çalışmanın bu bölümünde araştırmanın metodu, veri seti ve bulguları açıklanmıştır.

3.1. Çalışmanın Metodu ve Veri Seti

Pritchard tarafından ortaya atılan ve 1976 yılında Garfield tarafından tanımlanan ve geliştirilen bibliyometri kavramı, çeşitli veri tabanları aracılığıyla erişilen kitap, makale ve diğer akademik yayınlardan elde edilen verilerin bir takım istatistiksel ve matematiksel yöntemlerle analiz

Özcan, İ. (2024). Muhasebe Manipülasyonu Alanındaki Yayınların VOSviewer ile Bibliyometrik Betimsel Haritalama Analizi. *Fiscaoconomia*, 8(3), 1314-1334. Doi: 10.25295/fsecon.1405809

edilmesidir (Pritchard, 1969: 349; Garfield, 1979: 556). Bibliyometrik yöntemlerle elde edilen veriler, araştırılan konunun ve bilim alanının bir görüntüsünü sunmaktadır (Demir & Ergüç, 2018: 97). Bibliyometrik analiz yöntemiyle performans analizleri ve bilimsel haritalamalar yapılabilmektedir. Performans analizi ile çeşitli kurumların ya da ülkelerin yayın performansı analiz edilmekte (Demir & Ergüç, 2018: 97), bilimsel haritalama ile araştırılan bilim alanının yapısı ve dinamiği ortaya koyulmaktadır (Cobo vd., 2011: 1382). Bibliyometrik bilimsel haritalama tekniği ile araştırılan bilim dalının yayın indeksinin haritası çizilmekte; yayınların ülkeler arasındaki boyutu, atıfların yoğunluğu ve konunun yıllar arasındaki dağılımı gösterilmektedir (İşseveroğlu, 2021: 564).

Bibliyometrik araştırmalarda kullanılabilecek çok sayıda veri tabanı bulunmaktadır. Bu veri tabanları arasında Web of Science, Scopus, Google Scholar ve PubMed en sık kullanılanlardır. Web of Science özellikle tıp, sağlık ve fen bilimleri alanlarında çok sayıda dergiyi kapsamına almakta ve birçok araştırmacı tarafından tercih edilmektedir. Ancak sosyal bilimler, sanat ve beşerî bilimler alanlarında Scopus veri tabanında taranan dergi sayısının kapsamı da oldukça geniştir.

Çalışmada seçilen veri tabanında yer alan muhasebe manipülasyonlarına yönelik akademik çalışmalar bibliyometrik betimsel haritalama yöntemi ile analiz edilmiştir. Bu amaçla bir bibliyometrik yazılım programı olan VOSviewer kullanılmış ve bilimsel haritalama tekniği sonuçları gösterilmiştir. Çalışmanın veri setini oluşturmak amacıyla 15.10.2023 tarihinde Web of Science veri tabanında ve Scopus veri tabanında, "accounting manipulation" anahtar sözcüğüyle "tüm alanlar" seçilerek ulaşılan araştırmalar incelenmiştir. Web of Science veri tabanında, 2002 ve 2023 yılları arasında yayınlanan 75 akademik çalışma listelenmiştir. Scopus veri tabanında ise 740 akademik çalışmaya ulaşılmıştır. Yayın sayıları arasındaki belirgin farklılık nedeniyle çalışmanın veri seti Scopus veri tabanından elde edilen 740 adet yayından oluşturulmuştur. Scopus veri tabanında yıllara göre en eski 1991 yılı ve en yeni 2023 yılı olmak üzere 17 farklı alandan makale, bildiri, kitap, kitap bölümü, editöre mektup ve inceleme/eleştiri yazısına ulaşılmıştır. Veri setine ilişkin özet bilgiler Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1: 1991-2023 Yılları Arasında Muhasebe Manipülasyonu Konusunda Yapılan Çalışmaların Araştırma Alanı, Yayın Türü ve Yayın Sayısı

Araştırma Alanı		Yayın Türü ve Yayın Sayısı		
İşletme, Yönetim ve Muhasebe	Tıp/Sağlık	Matematik	Makale	645
Ekonomi, Ekonometri ve Finans	Bilgisayar Bilimi	Enerji	İnceleme/Eleştiri Yazısı	29
Sosyal Bilimler	Psikoloji	Tarım ve Biyoloji Bilimleri	Kitap Bölümü	25
Karar Bilimleri	Hemşirelik	Yer ve Gezegen Bilimleri	Konferans Bildirisi	20
Sanat ve Beşerî Bilimler	Çevre Bilimi	Malzeme Bilimi	Kitap	17
Mühendislik	Multidisipliner		Editöre mektup	2

Tablo 1'e göre en fazla yayın işletme, yönetim ve muhasebe bilim alanında yer almaktadır. Yayın türü bakımından makale, tüm yayınların yaklaşık %87'sini oluşturmaktadır. Yayın türü ve

yayın sayısı sütununda yer almayan 2 akademik çalışma bulunmaktadır. Bu çalışmalar Scopus veri tabanına göre geri çekilmiş makalelerdir.

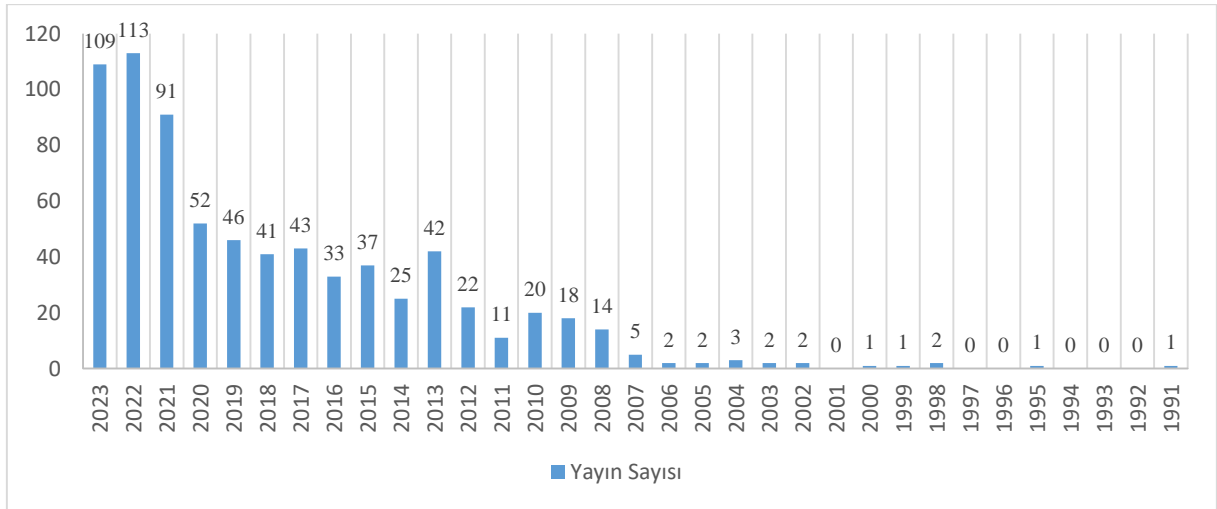
3.2. Bulgular

Çalışmanın bu bölümünde veri setini oluşturan Scopus veri tabanındaki 740 akademik çalışmaya uygulanan bibliyometrik bilimsel haritalama tekniği sonucunda elde edilen bulgular sunulmuştur. Öncelikle 1991 ve 2023 yılları arasında yapılan akademik yayınların başlık, özet ve anahtar kelime alanlarında “Accounting Manipulation” aranılarak trend analizi yapılmıştır. Daha sonra yayınların ülkelere göre dağılım analizi, yazar ve yayın atıf analizi, ülke atıf analizi ve anahtar sözcük analizi sonuçları sunulmuştur.

3.2.1. Yayınların Yıllara İlişkin Trend Analizi

Muhasebe manipülasyonuna ilişkin yapılan 740 yayının yıllar itibariyle trendi aşağıda yer alan Grafik 1’de gösterilmiştir.

Grafik 1: 1991-2023 Yılları Arasındaki Yayın Trendi

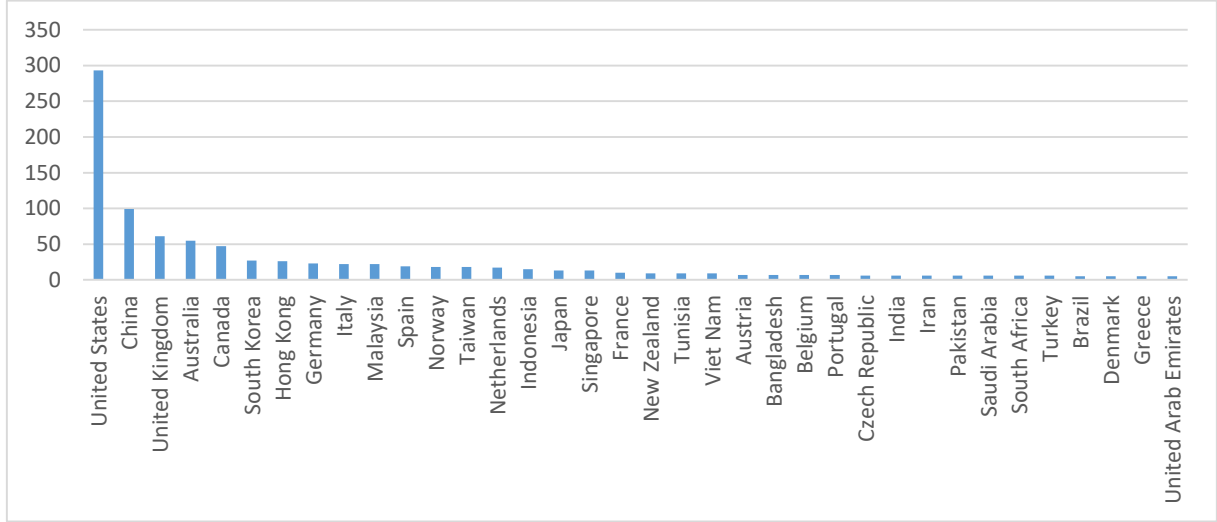
Grafik 1’e göre muhasebe manipülasyonuna ilişkin yayın sayıları 2007 yılı itibariyle artış göstermeye başlamıştır. 2007 ve 2020 yılları arasında yayın sayılarında dalgalanmalar yaşandığı görülmüştür. Ancak Grafik 1’e göre en dikkat çekici husus, 2021 yılı ve sonrasında yayın sayılarında meydana gelen artıştır. 2023 yılında bir miktar azalma meydana geldiği görülse de veri setinin hazırlandığı tarih itibariyle 2023 yılı yayın sayısında artış olabileceği ve 109 adedin üzerine çıkabileceği de göz ardı edilmemelidir. Toplam yayın sayısının yaklaşık %42’si 2021-2023 yılları arasında gerçekleşmiştir. Bu yıllar arasındaki yayınların araştırma alanı dağılımları incelendiğinde en çok yayın yapılan alanın işletme, yönetim ve muhasebe olduğu görülmüştür.

3.2.2. Yayınların Ülkelere Göre Dağılım Analizi

Çalışmanın bu bölümünde muhasebe manipülasyonu alanındaki yayınların ülkelere göre dağılımı incelenmiştir ve Grafik 2’de gösterilmiştir.

Grafik 2: Ülkelerin Muhasebe Manipülasyonu Alanındaki Yayın Sayıları

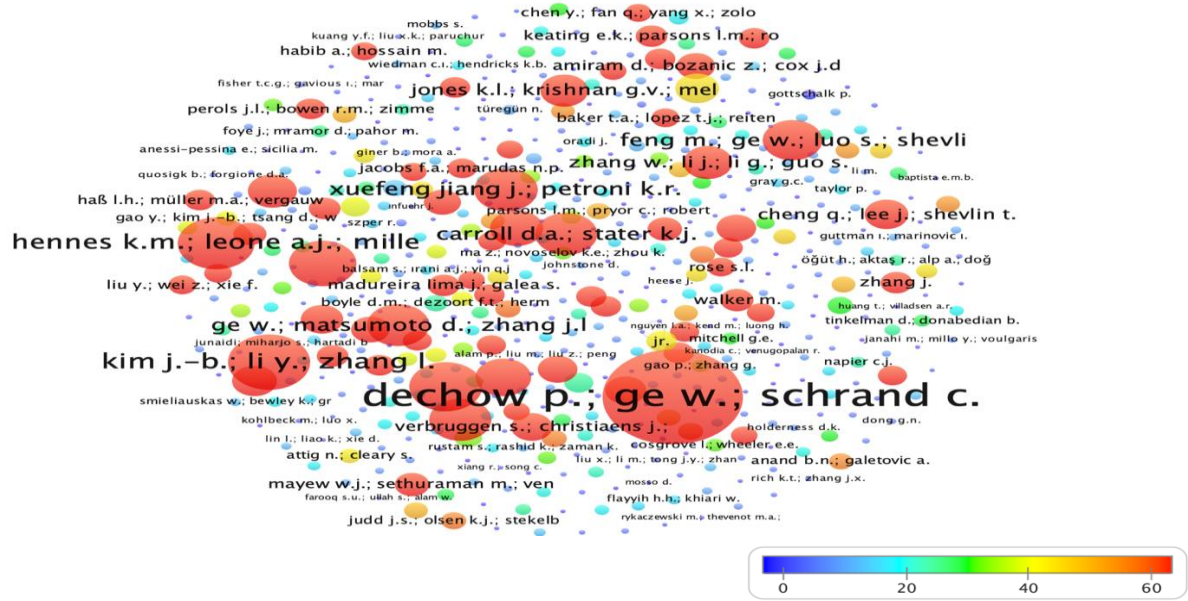
Elde edilen verilere göre en fazla yayın yapılan ilk beş ülke sırasıyla ABD (294 yayın), Çin (100 yayın), İngiltere (61 yayın), Avustralya (55 yayın) ve Kanada’dır (46 yayın). Grafik 2’deki en dikkat çekici hususlardan biri toplam yayın sayısının %40 gibi büyük bir oranının ABD’ne ait olmasıdır. Bir diğer husus ise Türkiye’nin 32. sırada yer alması ve yalnızca 6 yayın sayısına sahip olmasıdır. Ülkemizde Scopus veri tabanında muhasebe manipülasyonu alanındaki yayınlar 2009 ve 2022 yılları arasında yapılmıştır.

3.2.3. Yazar ve Yayın Atıf Analizi

Yazarların ve yayınların atıf sayılarını tespit etmek üzere VOSviewer üzerinden en az 1 yayın en az 1 atıf kriteri ile ağ haritası çıkarılmıştır. Birbiriyle bağlantısı tespit edilen 578 birim üzerinden gerçekleştirilen analizde en fazla atıf alan yazar isimlerine ait harita Şekil 1’de gösterilmiştir.

Şekil 1: Yazarların Atıf Analizi

Şekil 1’de yayınların yazar isimlerine göre dağılımı ortalama atıf sayısına göre renklendirilmiştir. Şeklin sağ alt köşesinde yer alan gösterge atıf sayılarına atanan renkleri göstermektedir. Buna göre 60 adet ve üzerinde atıf bulunan yazar isimleri kırmızı ile renklendirilmiştir. Şekil 1’e göre en fazla atıf olarak ilk üç sıradaki yayına sahip olan yazarlar 1.689 atıf ile Patricia Dechow, Weili Ge ve Catherine Schrand; 589 atıf ile Jeong-Bon Kim, Yinghua Li ve Liandong Zhang; 519 atıf ile Karen M. Hennes, Andrew J. Leone ve Brian P. Miller olmuştur. Bu verilere ek olarak en çok atıf alan ilk 25 yayına ilişkin bilgiler aşağıda yer alan Tablo 2’de sunulmuştur.

Özcan, İ. (2024). Muhasebe Manipülasyonu Alanındaki Yayınların VOSviewer ile Bibliyometrik Betimsel Haritalama Analizi. *Fiscoeconomia*, 8(3), 1314-1334.
Doi: 10.25295/fsecon.1405809

Tablo 2: En Fazla Atıf Alan İlk 25 Yayına İlişkin Bilgiler

Yazar(lar)	Yayın Yılı	Yayın Başlığı	Araştırma Alanı	Yayınlandığı Dergi	Atıf Sayısı
Patricia, D., Weili, G. & Catherine, S.	2010	"Understanding Earnings Quality: A Review of The Proxies, Their Determinants And Their Consequences"	İşletme, Yönetim ve Muhasebe	Journal of Accounting and Economics	1.689
Jeong-Bon, K., Yinghua, L. & Liandong, Z.	2011	"CFOs Versus CEOs: Equity Incentives and Crashes"	İşletme, Yönetim ve Muhasebe	Journal of Financial Economics	589
Karen, M. H., Andrew, J. L. & Brian, P. M.	2008	"The Importance of Distinguishing Errors from Irregularities in Restatement Research: The Case of Restatements and CEO/CFO Turnover"	İşletme, Yönetim ve Muhasebe	The Accounting Review	519
Catherine, M. S. & Sarah, L. C. Z.	2012	"Executive Overconfidence and The Slippery Slope to Financial Misreporting"	İşletme, Yönetim ve Muhasebe	Journal of Accounting and Economics	465
Michael, F., Peter, M. Y. F. & Oliver, M. R.	2006	"Corporate Performance and CEO Compensation in China"	İşletme, Yönetim ve Muhasebe	Journal of Corporate Finance	401
John, J., Kathy, R. P. & Isabel Y. W.	2010	"CFOs and CEOs: Who Have The Most Influence on Earnings Management?"	İşletme, Yönetim ve Muhasebe	Journal of Financial Economics	358
Christopher, S. A., Jennifer, L. B. & David, F. L.	2012	"The Incentives for Tax Planning"	İşletme, Yönetim ve Muhasebe	Journal of Accounting and Economics	342
Weili, G., Dawn, M. & Jenny, L. Z.	2011	"Do CFOs Have Style? An Empirical Investigation of the Effect of Individual CFOs on Accounting Practices"	İşletme, Yönetim ve Muhasebe	Contemporary Accounting Research	338
Deborah, A. C. & Keely, J. S.	2009	"Revenue Diversification in Nonprofit Organizations: Does it Lead to Financial Stability?"	İşletme, Yönetim ve Muhasebe	Journal of Public Administration Research and Theory	335
Mei, F., Weili, G., Shuqing, L. & Terry, S.	2011	"Why Do CFOs Become Involved in Material Accounting Manipulations?"	İşletme, Yönetim ve Muhasebe	Journal of Accounting and Economics	311
Patrick, G. B., Dain, C. D. & Matthew, E.	2014	"Audit Committee Financial Expertise and Earnings Management: The Role of Status"	İşletme, Yönetim ve Muhasebe	Journal of Accounting and Economics	273
Christopher, S. A., David F. L., Gaizka, O. & Daniel, J. T.	2013	"The Relation Between Equity Incentives And Misreporting: The Role of Risk-Taking Incentives"	İşletme, Yönetim ve Muhasebe	Journal of Financial Economics	243
Liesbeth, B. & Eddy, C.	2014	"The Audit Committee: Management Watchdog or Personal Friend of the CEO?"	İşletme, Yönetim ve Muhasebe	The Accounting Review	208
Wei, Z., Jing, L., Guoxiang, L. & Shucen, G.	2020	"Emission Reduction Effect and Carbon Market Efficiency of Carbon Emissions Trading Policy in China"	Enerji ve Çevre	Energy	206

Özcan, İ. (2024). Muhasebe Manipülasyonu Alanındaki Yayınların VOSviewer ile Bibliyometrik Betimsel Haritalama Analizi. *Fiscoeconomia*, 8(3), 1314-1334.

Doi: 10.25295/fsecon.1405809

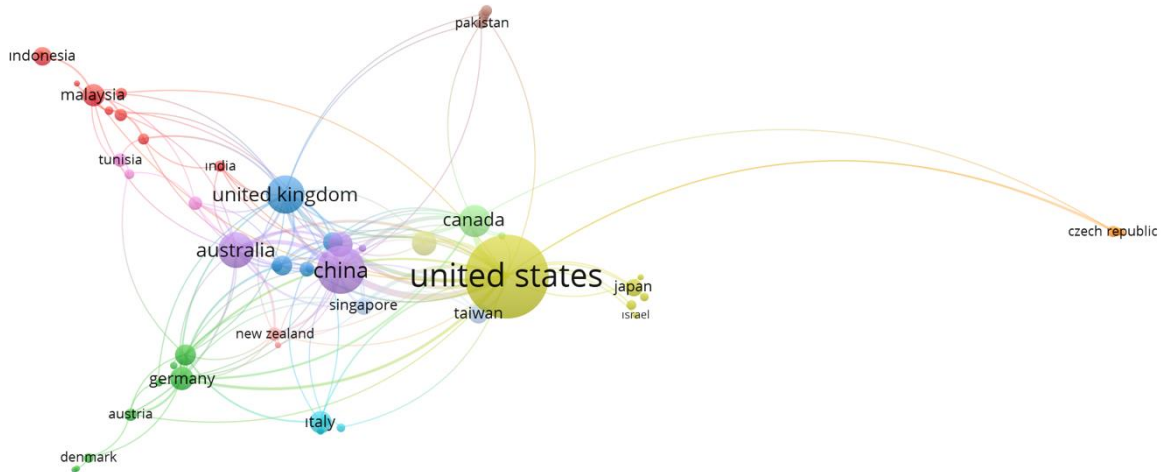
Keith, L. J., Gopal, V. K. & Kevin, D. M.	2010	"Do Models of Discretionary Accruals Detect Actual Cases of Fraudulent and Restated Earnings? An Empirical Analysis"	İşletme, Yönetim ve Muhasebe	Contemporary Accounting Research	194
Allison, K., Terry, S. & Daniel, W.	2016	"The Role of Managerial Ability in Corporate Tax Avoidance"	İşletme, Yönetim ve Muhasebe	Management Science	182
Qiang, C., Jimmy, L. & Terry, S.	2016	"Internal Governance and Real Earnings Management"	İşletme, Yönetim ve Muhasebe	The Accounting Review	169
Yun, F., Abhijit, B., William, M. C. & Wayne, B. T.	2010	"Managing Earnings Using Classification Shifting: Evidence from Quarterly Special Items"	İşletme, Yönetim ve Muhasebe	The Accounting Review	160
Sandra, V., Johan, C. & Koen, M.	2010	"Can Resource Dependence and Coercive Isomorphism Explain Nonprofit Organizations' Compliance With Reporting Standards?"	Sosyal Bilimler	Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly	151
Hua-Wei, H., Ena, R. & Chih-Chen, L.	2012	"CEO Age and Financial Reporting Quality"	İşletme, Yönetim ve Muhasebe	Accounting Horizons	146
Mark, C., Haldun, A., Gary, J. K. & Praveen, P.	2010	"Making Words Work: Using Financial Text As A Predictor of Financial Events"	İşletme, Yönetim ve Muhasebe	Decision Support Systems	144
Yuping, J., Laurence, V. L. & Yachang, Z.	2014	"Masculinity, Testosterone, and Financial Misreporting"	İşletme, Yönetim ve Muhasebe	Journal of Accounting Research	137
Dan, A., Zahn, B., James, D. C., Quentin, D., Jonathan, M. K. & Richard, S.	2018	"Financial Reporting Fraud And Other Forms of Misconduct: A Multidisciplinary Review of The Literature"	İşletme, Yönetim ve Muhasebe	Review of Accounting Studies	132
Jesse, D. L. & Elizabeth, A. M. S.	2014	"Anatomy of the Nonprofit Starvation Cycle: An Analysis of Falling Overhead Ratios in the Nonprofit Sector"	Sosyal Bilimler	Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly	127
Gongmeng, C., Michael, F., Yu, X. & Liping, X.	2009	"Control Transfers, Privatization, and Corporate Performance: Efficiency Gains in China's Listed Companies"	İşletme, Yönetim ve Muhasebe	Journal of Financial and Quantitative Analysis	123

Tablo 2’de görüldüğü üzere 2010 yılında Patricia, Weili ve Catherine tarafından kaleme alınan “Understanding Earnings Quality: A Review of The Proxies, Their Determinants And Their Consequences” başlıklı makale 1.689 atıf ile muhasebe manipülasyonu alanında en fazla atıf alan yayın olmuştur ve ikinci sıradaki yayına ait atıf sayısının yaklaşık üç katına sahiptir. İncelenen 25 yayının 22’sinin, başka bir ifade ile %88’inin araştırma alanı işletme, yönetim ve muhasebedir.

3.2.4. Ülke Atıf Analizi

Ülke atıf analizi bölümünde, yayınların menşei ülkelerine göre atıf sayılarına dair ağ haritası oluşturulmuştur. Her ülke için en az 1 yayın ve en az 1 atıf koşulu kriteri kapsamında analize alınan 13 küme, 75 gözlem ve 60 bağlantı birimi bulunmuştur.

Şekil 2: Ülkelerin Atıf Ağ Haritası

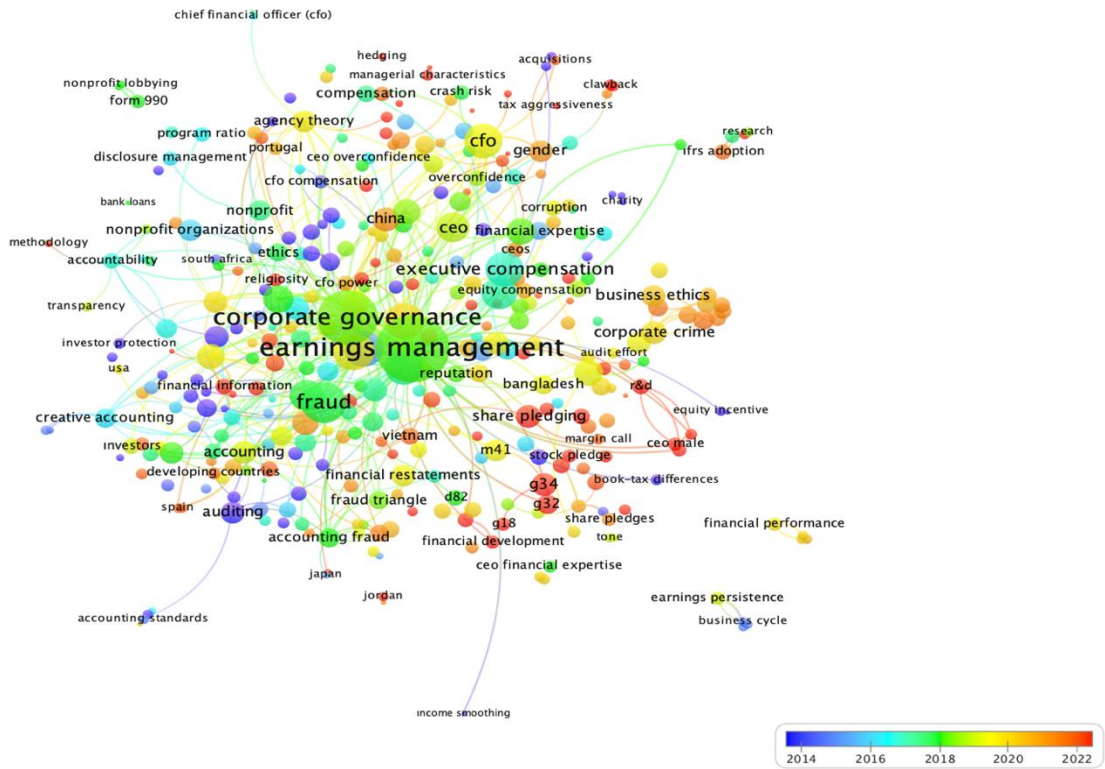

Şekil 2’ye göre toplam bağlantı gücü içerisinde en fazla atıf alan 5 ülke & bölge; ABD (11.255 atıf), Hong Kong (1.578 atıf), İngiltere (1.190), Çin (1.155) ve Avustralya (773) olmuştur. Türkiye ise yayınlanan 6 eserin 4’ü üzerinden toplam 51 atıf sayısı ile 37. sırada yer almıştır. Öğüt, Aktaş, Alp & Doğanay (2009) tarafından kaleme alınan “Prediction of Financial Information Manipulation By Using Support Vector Machine and Probabilistic Neural Network” başlıklı eser 25 atıf sayısına sahiptir. Türegün (2018) tarafından gerçekleştirilen “Effects of Borrowing Costs, Firm Size, and Characteristics of Board of Directors on Earnings Management Types: A Study At Borsa Istanbul” başlıklı makalenin 11 ve yine Türegün (2020) tarafından kaleme alınan “Does Financial Crisis Impact Earnings Management? Evidence from Turkey” başlıklı makalenin 10 atıfı bulunmaktadır.

3.2.5. Anahtar Sözcük Analizi

Muhasebe manipülasyonuna ilişkin yayınlarda en sık kullanılan anahtar sözcüklerin analiz sonuçları aşağıda yer alan Şekil 3 ve Tablo 3'te gösterilmiştir. En az 2 kez kullanılmış olan ve aralarında ilişki bulunan 363 gözlem birimi ile VOSviewer üzerinden yapılan analiz sonucunda Şekil 3'te yer alan anahtar sözcük ağ haritasına ulaşılmıştır.

Şekil 3: Anahtar Sözcüklerin Ağ Haritası

Ağ haritasında yer alan anahtar sözcüklere atanan renklerin birbirinden ayırt edilebilmesi için yıl optimizasyonu kullanılmıştır. Şekil 3'e göre en sık kullanılan "Earnings Management-Kazanç Yönetimi", "Corporate Governance-Kurumsal Yönetim" ve "Fraud-Hile" anahtar sözcüklerinin çoğunlukla 2017 ve 2019 yılları arasında kullanıldığı belirlenmiştir. 2020 yılı ve sonraki dönemlerde anahtar sözcüklerle birlikte Journal of Economic Literature (JEL) kodlamalarının sıklıkla kullanılmaya başladığı görülmektedir. Bu nedenle Şekil 3'te 2020 yılı sonrası anahtar sözcük dağılımını gösteren ve kırmızı ile renklendirilen alanlarda G34, G32 ve G18 JEL kodları yer almaktadır. G34 kodu "Corporate Governance-Kurumsal Yönetim", G32 kodu "Financial Risk and Risk Management-Finansal Risk ve Risk Yönetimi" ve G18 kodu "Government Policy and Regulation-Hükümet Politikaları ve Düzenlemeleri" alt kategorisini göstermektedir. Aşağıda yer alan Tablo 3'te en az 10 atıf alan anahtar sözcük listesi sunulmuştur.

Özcan, İ. (2024). Muhasebe Manipülasyonu Alanındaki Yayınların VOSviewer ile Bibliyometrik Betimsel Haritalama Analizi. *Fiscoeconomia*, 8(3), 1314-1334. Doi: 10.25295/fsecon.1405809

Tablo 3: En Az 10 Atıf Alan Anahtar Sözcük Listesi

Anahtar Sözcükler	Kullanım Sayısı	Toplam Bağlantı Gücü
Earnings Management (Kazanç yönetimi)	117	282
Corporate Governance (Kurumsal Yönetim)	62	144
Fraud (Hile)	29	70
Accounting Manipulation (Muhasebe Manipülasyonu)	27	50
CFO- Chief Financial Officer (Mali İşler Müdürü)	26	70
Financial Reporting Quality (Finansal Raporlama Kalitesi)	24	58
Executive Compensation (Makam Tazminatı)	19	51
Audit Quality (Denetim Kalitesi)	18	39
Real Earnings Management (Gerçek/Operasyonel Kazanç Yönetimi)	17	55
Audit Fees (Denetim Ücretleri)	17	33
Financial Reporting (Finansal Raporlama)	16	55
Equity Incentives (Kazanç Teşvikleri)	14	43
Discretionary Accruals (İhtiyari Tahakkuklar)	14	41
CEO- Chief Executive Officer (Yönetim Kurulu Başkanı)	12	42
Earnings Quality (Kazanç Kalitesi)	12	34
Creative Accounting (Yaratıcı Muhasebe)	11	21
Agency Theory (Vekalet Teorisi)	11	20
Nonprofit Organizations (Kâr Amaçsız Örgütler)	11	18

Tablo 3'te görüldüğü üzere en sık kullanılan ilk 5 anahtar kelime 117 tekrar ile Earnings Management (Kazanç Yönetimi), 62 tekrar ile Corporate Governance (Kurumsal Yönetim), 29 tekrar ile Fraud (Hile), 27 tekrar ile Accounting Manipulation (Muhasebe Manipülasyonu) ve 26 tekrar ile Chief Financial Office (CFO, Mali İşler Müdürü) olmuştur.

4. Sonuç ve Değerlendirme

Muhasebe manipülasyonu, işletmelerin finansal durum ve performansını olduğundan daha başarılı göstermek amacıyla, finansal bilgilerin finansal tablo kullanıcılarına doğru ve eksiksiz şekilde aktarılmasını engellemek üzere muhasebe bilgilerinin ve sonuçlarının manipüle edilmesidir. Çalışmada gerçekleştirilen literatür taraması sonuçlarına göre alandaki yayınların oldukça büyük bir bölümü kazanç yönetimine ve hileye ilişkindir. Ancak muhasebe manipülasyonu işletmeler tarafından başvurulan agresif muhasebe, hile, kazanç yönetimi davranışları ve yaratıcı muhasebe uygulamalarının bütünüdür. Bir başka ifadeyle muhasebe manipülasyonları, hileli finansal raporlama ve kazanç yönetimi davranışlarını içeren daha geniş bir kapsama sahiptir. Bu bağlamda, "muhasebe manipülasyonu" anahtar kelimeleri ile yapılacak bibliyometrik analiz çalışmasının konu hakkında literatürde yer alan yayınların kapsamını genişleteceği düşünülmüştür. Bu düşünceden hareketle çalışmada, Scopus veri tabanında 1991 ve 2023 yılları arasında muhasebe manipülasyonu alanında gerçekleştirilen 740 akademik çalışmanın bibliyometrik betimsel haritalama analizi yapılmıştır.

Özcan, İ. (2024). Muhasebe Manipülasyonu Alanındaki Yayınların VOSviewer ile Bibliyometrik Betimsel Haritalama Analizi. *Fiscoeconomia*, 8(3), 1314-1334. Doi: 10.25295/fsecon.1405809

Çalışma kapsamına alınan 740 yayın için yıllara ilişkin trend analizi sonucunda, yayınların yaklaşık %42'sinin 2021 ile 2023 yılları arasında gerçekleştiği görülmüştür. Bu durum, Covid-19 pandemi sürecinin dünya genelinde muhasebe manipülasyonuna başvuran işletme sayısını önemli ölçüde arttırdığını ve dolayısıyla yaşanan bu sürecin akademik çalışmalara yansıdığını göstermiştir. Böylece, Covid-19 pandemi sürecinde muhasebe manipülasyonlarına yönelik akademik çalışma sayısında artış yaşandığı varsayımı doğrulanmıştır.

Yayınlara göre dağılım analizinde, tüm yayınların %40 gibi büyük bir oranın ABD'de gerçekleştiği ve toplam 68 ülke içerisinde Türkiye'nin 32. sırada yer aldığı görülmüştür. Yazar ve yayın atıf analizi ile en fazla atıf alan yazarlar ve ilgili yazarlara ilişkin yayınların bilgileri sunulmuştur. Elde edilen verilere göre incelenen ilk 25 yayının 5'inin Journal of Accounting and Economics dergisinde, 4'ünün The Accounting Review dergisinde, 3'ünün Journal of Financial Economics dergisinde, 2'ser tanesinin ise Contemporary Accounting Research ve Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly dergilerinde yayınlandığı belirlenmiştir.

Atıflara ilişkin bir diğer analiz ise yayınların menşei ülkelerine ait ağ haritası ile sunulmuştur. Elde edilen sonuçlara göre en fazla atıf alan ilk 5 ülke & bölge; ABD, Hong Kong, İngiltere, Çin ve Avustralya olmuştur. Son olarak gerçekleştirilen anahtar sözcük analizi ile muhasebe manipülasyonu alanında en sık kullanılan anahtar sözcükler tespit edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre incelenen yayınlarda en fazla "earnings management-kazanç yönetimi", "corporate governance-kurumsal yönetim" ve "fraud-hile" anahtar sözcükleri kullanılmıştır. Ek olarak en az 10 atıf alan anahtar sözcükler kullanım sıklığı ve toplam bağlantı gücü verileri ile sunulmuştur.

Bu çalışma ile dağınık halde bulunan muhasebe manipülasyon yöntemlerine ilişkin bibliyometrik analiz çalışmalarına bütüncül bir bakış açısı sunulmuştur. Elde edilen sonuçlar ile muhasebe manipülasyonu çalışmaları niceliksel olarak kapsamlı bir şekilde değerlendirilmiştir. Muhasebe manipülasyonlarına yönelik yapılan akademik çalışmaların eğilimi gösterilmiş ve gelecekte yapılacak çalışmalar için en üretken yazarlar, dergiler ve potansiyel araştırma alanları sunulmuştur. En fazla atıf alan anahtar sözcük analizi verileri, muhasebe manipülasyonu alanındaki çalışmaların hangi konulara ve/veya yöntemlere yöneldiğini göstermiştir. Bu bağlamda, gelecek çalışmalar için daha fazla önem arz eden alanlar ve konular hakkında yol gösterici veriler sunulmuştur. Araştırmanın yalnızca Scopus veri tabanı üzerinden gerçekleştirilmesi çalışmanın kısıtını oluşturmuştur. Gelecek çalışmalar için muhasebe manipülasyonu alanında Web of Science, EBSCO, ScienceDirect, Google Scholar gibi veri tabanlarında yayınlanan çalışmaların dâhil edilmesi ve karşılaştırmalı bir analiz yapılması önerilmektedir.

Kaynakça

Aljawaheri, B. A. W., Ojah, H. K., Machi, A. H. & Almagtome, A. H. (2021). COVID-19 Lockdown, Earnings Manipulation and Stock Market Sensitivity: An Empirical Study in Iraq. *Journal of Asian Finance, Economics and Business*, 8(5), 707-715. <https://doi.org/10.13106/jafeb.2021.vol8.no5.0707>

Özcan, İ. (2024). Muhasebe Manipülasyonu Alanındaki Yayınların VOSviewer ile Bibliyometrik Betimsel Haritalama Analizi. *Fiscoeconomia*, 8(3), 1314-1334. Doi: 10.25295/fsecon.1405809

- Baldwin, R. & Tomiura, E. (2020). Thinking Ahead About The Trade Impact of COVID-19. *Economics in the Time of COVID-19*, 59-71.
- Burgstahler, D. & Eames, M. (2006). Management of Earnings and Analysts' Forecasts to Achieve Zero and Small Positive Earnings Surprises. *Journal of Business Finance & Accounting*, 33(5-6), 633-652. <https://doi.org/10.1111/j.1468-5957.2006.00630.x>
- Cobo, M. J., López-Herrera, A. G., Herrera-Viedm, E. & Herrera, F. (2011). Science Mapping Software Tools: Review, Analysis, and Cooperative Study Among Tools. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 62(7), 1382-1402. <https://doi.org/10.1002/asi.21525>
- Demir, H. & Erigüç, G. (2018). Bibliyometrik Bir Analiz ile Yönetim Düşünce Sisteminin İncelenmesi. *İş ve İnsan Dergisi*, 5(2), 91-114. <https://doi.org/10.18394/iid.395214>
- Flores, E. S., Sampaio, J. O., Beiruth, A. X. & Brugni, T. V. (2023). Earnings Management During the Covid-19 Crisis: Evidence from the Brazilian and American Capital Markets. *Journal of Accounting in Emerging Economies*, 13(4), 760-783. <https://doi.org/10.1108/JAEE-10-2021-0317>
- Garfatta, R., Hamza, M. & Zorgati, I. (2023). COVID-19 Outbreak and Earnings Management Practice: Case of Tunisia. *Asian Journal of Accounting Research*, 8(3), 307-318. <https://doi.org/10.1108/AJAR-04-2022-0129>
- Garfield, E. (1976). Journal Citation Reports: A Bibliometric Analysis of References Processed For The 1974 Science Citation Index. *Essays of an Information Scientist*, 2, 556-557.
- Gürol, B. (2021). Pandemi Sürecinde Finansal Bilgi Manipülasyonunun Ölçümü: Borsa İstanbul İmalat Sektörü İşletmeleri Üzerine Bir Araştırma. Y. Akay Unvan (Ed.), *Bankacılık ve Finans Çalışmaları*. Livre de Lyon, ISBN: 978-2-38236-149-8
- İşseveroğlu, G. (2021). Muhasebe Mesleğinin Geleceği Boyutunda Akademik Yayınların Bibliyometrik Analizi. *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, 13(25), 562-579. <https://doi.org/0.20990/kilisiibfakademik.978918>
- Jordan, C. E., Clark, S. J. & Waldron, M. A. (2021). Testing for Earnings Management in The U.S. Amid the COVID-19 Pandemic. *Journal of Applied Business and Economics*, 23(5), 1-10.
- Lassoued, N. & Khanchel, I. (2021). Impact of COVID-19 Pandemic on Earnings Management: An Evidence from Financial Reporting in European Firms. *Global Business Review*, 1-12. <https://doi.org/10.1177/0972150921105349>
- Matei, A. & Aivaz, K. (2023). A Bibliometric Analysis on Fraud in Accounting. "Ovidius" *University Annals, Economic Sciences Series*, 23(1), 986-995.
- Mulford, W. C. & Comiskey, E. E. (2002). *The Financial Number Games: Detecting Creative Accounting Practices*, John Wiley & Sons.
- Owusu, G. M. Y. & Koomson, T. A. A. (2023). A Scientometric Analysis of the Structure and Trends in Corporate Fraud Research: A 66-Year Review. *Journal of Financial Crime*, <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/JFC-05->

Özcan, İ. (2024). Muhasebe Manipülasyonu Alanındaki Yayınların VOSviewer ile Bibliyometrik Betimsel Haritalama Analizi. *Fiscoeconomia*, 8(3), 1314-1334. Doi: 10.25295/fsecon.1405809

- 20230121/full/pdf?title=a-scientometric-analysis-of-the-structure-and-trends-in-corporate-fraud-research-a-66-year-review. <https://doi.org/10.1108/JFC-05-2023-0121>
- Öğüt, H., Aktaş, R., Alp, A. & Doğanay, M. (2009). Prediction of Financial Information Manipulation by Using Support Vector Machine and Probabilistic Neural Network. *Expert Systems with Applications*, 36(3), 5419-5423. <https://doi.org/10.1016/j.eswa.2008.06.055>
- Pritchard, A. (1969). Statistical Bibliography or Bibliometrics. *Journal of Documentation*, 25, 348-349.
- Ratzinger-Sakel, N. V. S. & Tiedemann, T. (2022). Fraud in Accounting and Audit Research (1926–2019)-A Bibliometric Analysis. *Accounting History Review*, 32(2-3), 97-143. <https://doi.org/10.1080/21552851.2022.2143827>
- Safta, I. L., Sabau, A. & Muntean, N. (2021). Bibliometric Analysis of the Literature on Measuring Techniques for Manipulating Financial Statements. *Journal of Risks*, 9(123), 2-16. <https://doi.org/10.3390/risks9070123>
- Soltani, M., Kythreotis, A. & Roshanpoor, A. (2023). Two Decades of Financial Statement Fraud Detection Literature Review: Combination of Bibliometric Analysis and Topic Modeling Approach. *Journal of Financial Crime*, 30(4). <https://doi.org/10.1108/JFC-09-2022-0227>
- Suffian, M. T., Rahman, R. A., Tarmizi, M. A., Omar, N. B., Naomi, P., Akbar, I. & Nayasari, I. (2023). Earnings Management: A Study from Bibliometric Analysis. *International Journal of Academic Research in Accounting, Finance and Management Science*, 13(1), 26-34. <https://doi.org/10.6007/IJARAFMS/v13-i1/16141>
- Teixeira, J. F. & Rodrigues, L.L. (2022). Earnings Management: A Bibliometric Analysis. *International Journal of Accounting & Information Management*, 30(5), 664-683. <https://doi.org/10.1108/IJAIM-12-2021-0259>
- Türegün, N. (2016). Effects of Borrowing Costs, Firm Size, and Characteristics of Board of Directors on Earnings Management Types: A Study at Borsa Istanbul. *Asia-Pacific Journal of Accounting & Economics*, 25(1-2), 42-56. <https://doi.org/10.1080/16081625.2016.1246192>
- Türegün, N. (2020). Does Financial Crisis Impact Earnings Management? Evidence from Turkey. *The Journal of Corporate Accounting & Finance*, 31(1), 64-71. <https://doi.org/10.1002/jcaf.22418>
- Vagner, L., Valaskova, K., Durana, P. & Lazaroiu, G. (2021). Earnings Management: A Bibliometric Analysis. *Economics and Sociology*, 14(1), 249-262. <https://doi.org/10.14254/2071-789X.2021/14-1/16>
- World Bank Group. (2020). *COVID-19 Outbreak: Capital Market Implications and Response (Equitable Growth, Finance and Institutions, COVID-19 Notes, Finance Series)*. <https://www.worldbank.org/en/topic/financialsector/coronavirus>.

Özcan, İ. (2024). Muhasebe Manipülasyonu Alanındaki Yayınların VOSviewer ile Bibliyometrik Betimsel Haritalama Analizi. *Fiscaoconomia*, 8(3), 1314-1334. Doi: 10.25295/fsecon.1405809

Yu, S. & Rha, J. (2021). Research Trends in Accounting Fraud Using Network Analysis. *Sustainability*, 13(10), 5579. <https://doi.org/10.3390/su13105579>

Etik Beyanı: Bu çalışmanın tüm hazırlanma süreçlerinde etik kurallara uyulduğunu yazarlar beyan eder. Aksi bir durumun tespiti halinde Fiscaoconomia Dergisinin hiçbir sorumluluğu olmayıp, tüm sorumluluk çalışmanın yazarlarına aittir.

Ethical Approval: The authors declare that ethical rules are followed in all preparation processes of this study. In the case of a contrary situation, Fiscaoconomia has no responsibility, and all responsibility belongs to the study's authors.

Özcan, İ. (2024). Muhasebe Manipülasyonu Alanındaki Yayınların VOSviewer ile Bibliyometrik Betimsel Haritalama Analizi. *Fiscoeconomia*, 8(3), 1314-1334. Doi: 10.25295/fsecon.1405809

Bibliometric Descriptive Mapping Analysis of Publications in the Field of Accounting Manipulation with VOSviewer

İrem Özcan

Extended Abstract

Businesses can manipulate their accounting results in order to show their financial situation and performance regarding their operating transactions differently than they actually are. For various reasons, managers may resort to accounting manipulation by deliberately disclosing important accounting data incorrectly or incompletely, or managers may not disclose important accounting data. A number of common concepts are used in the literature regarding accounting manipulation, which is defined as activities that cause financial reports to be reported differently than they should be. These concepts are: aggressive accounting, earnings management, income smoothing, and fraudulent financial reporting (Mulford and Comiskey, 2002: 3). In practices related to aggressive accounting, earnings management, and income smoothing, financial statement users are misled by taking advantage of the flexibility and gaps in accounting principles and standards. In fraudulent financial reporting, the aim is to mislead financial statement users by engaging in activities contrary to accounting principles and standards. There are many external and internal reasons that lead managers to practice accounting manipulation. Economic crises, especially those experienced at a universal level, are among the main non-business reasons. The most current of these crises is the Covid-19 pandemic.

The COVID-19 Pandemic, which started in China in 2019 and quickly spread all over the world, brought about a global economic crisis. The containment measures taken by countries to prevent the spread of the virus, the decline in business and employment, and the sensitivity of investors to uncertainty have negatively affected the global economy over time (Aljawaheri et al., 2021: 708). This situation has brought about many problems in financial markets, especially increased volatility, price fluctuations, and liquidity shortage (World Bank Group, 2020). Therefore, it is possible to say that the negative effects of the COVID-19 virus are economically contagious as well as health (Baldwin & Tomiura, 2020: 60). The problems experienced by businesses, especially during the COVID-19 pandemic period, have had negative effects on financial reporting processes (Gürol, 2021: 29). One of the most obvious effects of the pandemic process on financial statements is financial information manipulation. Investors watch out for the three most important criteria for them to make decisions in financial markets. These are the company's earnings levels and its loss avoidance capabilities, continuous improvement in earnings levels, and variability up to a certain level. They are also analysts' opinions and expectations regarding business performances (Burgstahler & Eames, 2006: 641). Therefore, fluctuations in the earnings level of businesses negatively affect investor decisions.

In many academic studies conducted since 2020, the impact of the COVID-19 pandemic process on the earnings management behavior of businesses has been examined. The results showed that the examined businesses tended to offer lower-quality financial reporting during the pandemic period compared to previous periods. According to studies, managers resorted

Özcan, İ. (2024). Muhasebe Manipülasyonu Alanındaki Yayınların VOSviewer ile Bibliyometrik Betimsel Haritalama Analizi. *Fiscoeconomia*, 8(3), 1314-1334. Doi: 10.25295/fsecon.1405809

---

to earnings management behaviors to present an acceptable level of loss, and therefore, mitigate the impact of the epidemic in the eyes of investors (Lassoued & Khanchel, 2021: 19; Garfatta et al., 2023: 316; Jordan et al., 2021: 8; Flores et al., 2023: 777). In addition, in numerous studies conducted across various selected sectors, a comparative analysis was made of the number of businesses that resorted to accounting manipulations, frauds, and creative accounting practices in the periods before and after 2020.

In this study, a literature review was conducted regarding bibliometric analysis studies on the concepts of earnings management, financial information manipulation, creative accounting practices, and fraud. Considering the effects of the COVID-19 pandemic, bibliometric descriptive mapping analysis was conducted via VOSviewer, assuming that the number of academic studies on accounting manipulations increased after 2020. There was no year limitation in the analysis carried out through the Scopus database. However, it was thought that the number of academic studies would increase in 2020 and subsequent periods and the results obtained were evaluated in this context.

There are many databases that can be used in bibliometric research. Among these databases, Web of Science, Scopus, Google Scholar, and PubMed are the most frequently used. Web of Science includes many journals, especially in the fields of medicine, health, and physical science, and is preferred by many researchers. However, the scope of the number of journals scanned in the Scopus database in the fields of social sciences, arts, and humanities is also quite wide.

Academic studies on accounting manipulations in the database selected in the study were analyzed with the bibliometric scientific mapping method. For this purpose, VOSviewer, a bibliometric software program, was used, and the results of the scientific mapping technique were shown. In order to create the data set of the study, the studies conducted on 15.10.2023 in the Web of Science database and Scopus database were examined by selecting "all fields" with the keyword "accounting manipulation." The Web of Science database listed 75 academic studies published between 2002 and 2023. 740 academic studies were accessed in the Scopus database. Due to the significant difference between the number of publications, the data set of the study was created from 740 publications obtained from the Scopus database. In the Scopus database, articles, papers, books, book chapters, letters to the editor, and review/criticism articles from 17 different fields were accessed, with the oldest being 1991 and the newest being 2023. Based on the data obtained, bibliometric analysis was performed with VOSviewer. Trend analysis of publications over the years, distribution analysis of publications by country, author and publication citation analysis, country citation analysis, and keyword analysis were performed. The findings obtained are shown with network maps.

Accounting manipulation is the manipulation of accounting information and results to prevent the accurate and complete transfer of financial information to financial statement users in order to make the financial situation and performance of businesses appear more successful than they actually are. According to the results of the literature review conducted in the study, a large portion of the publications in the field were related to earnings management and fraud. However, accounting manipulation is the whole of aggressive accounting, fraud, earnings management behaviors, and creative accounting practices used by businesses. In other words,

Özcan, İ. (2024). Muhasebe Manipülasyonu Alanındaki Yayınların VOSviewer ile Bibliyometrik Betimsel Haritalama Analizi. *Fiscoeconomia*, 8(3), 1314-1334. Doi: 10.25295/fsecon.1405809

---

accounting manipulations have a broader scope that includes fraudulent financial reporting and earnings management behaviors. In this context, it is thought that the bibliometric analysis study to be conducted with the keywords "accounting manipulation" will expand the scope of publications in the literature on the subject. Starting from this point of view, the study conducted a bibliometric analysis of 740 academic studies in the field of accounting manipulation conducted between 1991 and 2023 in the Scopus database.

As a result of the annual trend analysis for the 740 publications included in the study, it was determined that approximately 42% of the publications took place between 2021 and 2023. This analysis has demonstrated that the COVID-19 pandemic process has significantly increased the number of businesses resorting to accounting manipulation around the world, and therefore, this process is reflected in academic studies. Thus, the assumption that there was an increase in the number of academic studies on accounting manipulations during the COVID-19 pandemic process was confirmed.

In the analysis of the distribution of publications by country, it was seen that a large rate of 40% of all publications took place in the USA and Turkey ranked 32nd among a total of 68 countries. With author and publication citation analysis, information about the most cited authors and publications related to relevant authors was presented. The data obtained, 5 of the first 25 publications examined were in the Journal of Accounting and Economics, 4 in The Accounting Review, 3 in the Journal of Financial Economics, 2 in Contemporary Accounting Research, and 2 in Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly.

Another analysis of citations was presented with the network map of the countries of origin of the publications. According to the results, the top 5 most cited countries & regions are the USA, Hong Kong, the UK, China, and Australia. Finally, with the keyword analysis performed, the most frequently used keywords in the field of accounting manipulation were identified. According to the results of the analysis, the keywords "earnings management," "corporate governance," and "fraud" were used most in the publications examined. In addition, the top 10 keywords in terms of frequency of use were presented with total link strength data.

With this study, a holistic perspective was presented to bibliometric analysis studies on dispersed accounting manipulation methods. With the results obtained, accounting manipulation studies were comprehensively evaluated quantitatively. The most cited keyword analysis data showed which topics and/or methods the studies in the field of accounting manipulation focused on. In this context, guiding data was presented on areas and issues that are more important for future studies. The limitation of the study was that the research was conducted only through the Scopus database. For future studies, it is recommended to include studies published in databases such as Web of Science, EBSCO, ScienceDirect, and Google Scholar in the field of accounting manipulation and to conduct a comparative analysis.